

11. Rowling J. K. Harry Potter and the Philosopher's Stone. UK: Bloomsbury, 1997. 336 p.
12. Zusak Markus. The Book Thief. Germany: Picador, 2005. 584 p.

Колосінська М. В.

*Науковий керівник: кандидат філологічних наук,
доцент Мосієнко О. В.*

СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОСОБОВИХ ФОРМ ДІЄСЛОВА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Урахування специфіки граматичних значень неособових форм дієслова у мовних парах, з якими працює перекладач, їх аналогічних значень та розбіжностей є вагомою передумовою адекватного здійснення перекладу. Якісний переклад лексичних одиниць або лексико-граматичних конструкцій має на меті перекладацький аналіз граматичного та лексичного аспектів у нерозривній контекстуальній цілісності.

Актуальність даного дослідження зумовлена тим фактом, що специфіці відтворення англійських неособових форм дієслова українською мовою присвячено невелику кількість праць лінгвістів, філософів, літературознавців, тому проблема все ще залишається надзвичайно складною і до кінця не вирішеною, тому що точних аналогів неособових форм дієслова в українській мові зовсім не представлено. Тому варто систематизувати адекватні перекладацькі рішення у процесі відтворення української форми і значення неособових дієслів англійської мови[2, с.27].

Метою представленої розвідки є розглянути особливості передачі англійських не особових форм дієслова українською мовою, а також визначення та всебічний аналіз трансформації неособових дієслів у інші частини мови. Об'єкт дослідження складають особливості неособових дієслів. Предметом дослідження є методи відтворення неособових форм дієслова в художніх творах.

Варто зазначити, що неособові дієслова – це невідмінювані за числами і особами форми дієслова. Інфінітив (the Infinitive), дієприкметник (the Participle) і герундій (the Gerund) є неособовими формами дієслова в англійській мові.

Англійський інфінітив є українською неозначеною формою дієслова, а дієприкметник відповідає українському дієприкметнику. Однак, український дієприкметник можна відмінювати так як і прикметник. Варто зазначити, що немає жодної форми передачі англійського герундія на українську мову. Тому він передається віддієслівним іменником, неозначеною формою дієслова, а також іншими формами. Неособові форми дієслова поєднують у собі властивості дієслова й іменника (інфінітив, герундій) або дієслова і прикметника (дієприкметник).

Усі неособові форми дієслова об'єднані такими властивостями: у них немає граматичних ознак особи, числа і способу, у них неможливо визначити час дії (теперішній, минулий чи майбутній). Вони лише вказують на співвіднесеність у часі, тобто чи є виражена ними дія одночасною з дією присудка, чи передуює їй. Не можуть самостійно виступати в ролі присудка, але можуть входити до його складу [1, с. 73].

Переклад неособових форм англійських дієслів українською мовою може викликати деякі труднощі, які лише частково описані в наукових працях. І.І. Прибиток, О. О. Корнєєва, Л. С. Бархударов, В. І. Коваленко та багато інших науковців розглядали функціональні особливості неособових форм дієслова, зокрема і у аспекті пошуку адекватного способу їх перекладу.

При вираженні неособових форм дієслова варто не лише зберегти значення, але і максимально адекватно передати: і форму, і зміст. Задля досягнення цього варто завжди звертатися до граматичних трансформацій, які допомагають досягти адекватності у передачі форми і змісту. Однакове вираження в українській мові знаходять форми інфінітива та дієприкметника, які часто передаються складнопідрядними реченнями, напр., *On chalkboards covering every wall, the coaches had mapped out every possible situation their team could be in /Stephen/.* – *На крейдових дошках, що займали всю стіну, тренери*

розпланували кожну можливу ситуацію, в яку могла б потрапити їхня команда. У цьому випадку інфінітив та дієприкметник передаються при перекладі складнопідрядними означальними реченнями.

Передусім, неособові форми дієслова реалізуються в українській мові за допомогою різноманітних граматичних трансформацій: перебудова речення, перестановки, заміни, додавання й опущення.

Загалом, при українсько-англійському перекладі більшість не особових форм дієслів, що вживаються автором, зберігається, оскільки в англійській мові є їхні часткові відповідники. Однак переклад неособових форм дієслів з української мови все ж викликає певні труднощі, так як не особові форми дієслів не мають повних відповідників у мовах перекладу, і перекладач часто вдається до пошуку більш властивих мові перекладу варіантів передачі аналогічного змісту.

Перспективою подальших досліджень є аналіз особливостей та способів відтворення неособових форм дієслова у художній літературі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. М.: Правда, 1990. 240 с.
2. Бархударов Л. С. Мова і переклад: питання загальної і окремої теорії перекладу. М. : Міжнародні відносини, 1975. 233 с.

Корзун В.Г.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук,

доцент Зорницький А. В.

ПАРАДОКСИ У РОМАНІ “ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ “О. УАЙЛЬДА ТА СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ЇХ В УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ

Тим самим ми дійшли до однієї з важливих складових, актуальність пропонованого дослідження зумовлена тим, що воно, відображаючи загальну антропоцентричну спрямованість сучасної науки, відкриває певні нові аспекти